

01

Náš svět zaniká a nikdo, vůbec nikdo s tím nic nedělá!
Jsou snad všichni se svým osudem smíření?

Já se ještě nechci vzdát!

„Čuměj na tebe!“

„Kdo?“ ptám se zmateně, náhle vytržený z vlastních myšlenek.

„Ženský! Kdo jinej?“ skřehotá Kuba a mně chvíli trvá pochopit, že myslí holky z naší třídy. Je hlavní přestávka a my stojíme u vysoké cihlové zdi vedle školního hřiště. Vlastně stojím jenom já, Kuba sedí, ale oba sledujeme dívky hrající ty svoje holčičí hry. Hází si s míčem, skáčeou panáka, nebo jen tak postávají a pošilhávají naším směrem. A neustále se hihňají.

„Chci mít hodně ženskejch,“ říká Kuba sebevědomě.
„Aspoň dvacet.“

Nechápavě na něho koukám a nemám ponětí, o čem vlastně mluví.

„Dřív jsme to měli těžký. Jako my postižený, rozumíš. Neměli jsme vůbec žádný holky. Myslím jako zdravý holky. Vůbec. Jenom jeden strašně slavnej postiženej vědec měl několik ženskejch, ale jinak jsme měli smůlu. Ale to se teď změnilo, víš, jako že nám ubyla konkurence. Tahle doba je naše, kámo! Můžeme mít každou, na kterou si ukážeme!“

Mám chuť zařvat, skočit ke Kubovi, zatřást s ním a možná ho i shodit na zem. Většinou ho poslouchám jen na půl ucha, ale dnes jsou jeho řeči neskutečně vlezlé.

Najednou si uvědomím, že mu rozumím. On nechápe, jaké to je, když vám...

„Rozdělíme si je na půl.“

V duchu polykám nadávku, zatínám zuby a jen se ušklíbám. Nechci poslouchat jeho protivné kecy a nestojím o půlku holek z ročníku! Těším se na konec přestávky a návrat do třídy.

Kuba se kření a svoji pokroucenou ruku se snaží vsu-

nout pod košili. Mele sebou, až se s ním vozík kymácí ze strany na stranu.

„He, he,“ chechtá se a vítězoslavně cosi vytahuje. „Dáš si cígo?“

Jasně že nedám. A on si taky nedá, jenom kecá, beztak nemá sirky ani zapalovač. Pomalu se uklidňuji a nutím se promluvit.

„Zase jsi okradl Marii?“

„Ještě jí to nedošlo,“ přikyvuje a mého roztřeseného hlasu si nevšímá, loví cigaretu, která mu spadla do klína. „Dává si ke mně kabelku, když mě rve do schodů. Je blbá.“

Asistentka Marie je docela milá a určitě moc dobře ví, že ji Kuba okrádá. Pozoruji, jak zápasí se svým úlovkem a pomalu ho zastrkává zpátky do skrýše v oblečení, a najednou ho nenávidím. Nenávidím jeho bezstarostnost, a zároveň mu ji strašně závidím. Jak moc bych chtěl mít stejné starosti jako on!

Dívám se zpátky na hřiště. Nikdo se tam nehoní, neběhá za míčem, nikdo si nehraje na superhrdiny a už vůbec nikdo se tam nepere. Všude samé holky.

Kuba sleduje můj pohled, mžourá do sluníčka.

„Nechám tě vybrat jako prvního, jestli si na nějakou myslíš,“ pronáší potutelně.

Uhýbám pohledem a nic neříkám, kývu ke zdi.

„Zapomínáš na Davida.“

„Která by ho chtěla?“ odfrkává Kuba a nějakou dobu loví ovládání. Elektrický vozík s trhnutím ožívá a otáčí se ve směru našeho posledního spolužáka.

David stojí bokem opřený o zeď, v pravidelném rytmu do ní lehce naráží hlavou a pohledem směřuje skrz nás bůhvíkam.

„Vsadím cígo, že dneska bude mít záchvat.“

Krčím ramenem, protože Davidův záchvat je mi ukradený. Všechno na tomhle světě, kromě jedné jediné věci, je mi úplně ukradený!

„Ještě do oběda. Možná už příští hodinu,“ pronáší Kuba znalecky. „Bude prča.“

V ten okamžik mi můj spolužák přijde ještě divnější a vadnější než obvykle. Jenže vzápětí si uvědomím, že Kuba není tím, co je tady vadné. Ani naše škola nebo snad naše třída, kde kromě nás tří nejsou žádní jiní kluci.

Porouchaný je svět, ve kterém žijeme. A já toužím po jediné věci: mít tu moc náš svět spravit.

Přichází asistentky.

Dlouhovlasá Jolana odvádí Davida za ruku, zatímco usměvavá Marie doprovází Kubu ke dveřím. Byl by všechno zvládl sám, ale naschvál naráží vozíčkem, kde to jen jde, aby se s ním musela dřít. Zase si k němu dává kabelku, ale na krádež dalších cigaret bude protentokrát málo času.

Vstupujeme do tmavé chodby. Světla je tady o poznání méně než na jarním sluníčku, ale filtr na mých automatických brýlích vmžiku zesvětlá. Míjím výtah a vybíhám po schodech do třídy. Až o minutu nebo dvě později se objevuje Jakub a parkuje vozík do lavice vedle mě.

Začíná hodina matiky a Marie odchází, protože počty většinou Jakub zvládá bez cizí pomoci. To samé se ovšem nedá říct o Davidovi. Asistentka je s ním, co chvíli se ze zadní lavice ozývá kňourání.

Náš svět se pokazil před třiadvaceti lety. A já nedokážu uvěřit, že za všechny ty roky ještě nikdo nic neudělal. Copak nikdo nezjistil, kdo za tím stojí a jak se bránit? Rozhlížím se okolo. Všichni se tváří, jako by se nic nedělo, jako by svět byl normální. Zvykli si? Učitelé, dospělí, holky? Zachytím pohled některých z nich.

Koukají na mě.

A na koho jiného by asi tak měly koukat?

Ze zadu se ozývá další zakňourání a Jakub se na mě kření. Jolana je tady nová, a nástup Davidova záchvatu na rozdíl od nás ještě nerozezná.

Učitel u tabule zvyšuje hlas, aby přehlušil kluka, kterému se něco nelíbí. Otáčíme se, abychom se podívali, jak se asistentka marně snaží situaci zvládnout. Oba víme, že na to bylo pozdě, jakmile jsme po přestávce vkročili do třídy.

V momentě, kdy autistický chlapec vyskakuje a začíná rukama a nohama mlátit kolem sebe, už civí všichni. Asistentka se na něho vrhá a snaží se ho udržet na zemi,

aby si něco neudělal. Má neuvěřitelnou sílu. David, ne Jolana, protože se jí vytrhává a s řevem běhá okolo.

„Mohu... mohu být nějak nápomocen?“ nabízí se nesměle učitel matematiky, ale asistentka ho neslyší, pronásleduje kluka, který obrací třídu vzhůru nohama.

„Myslím tedy... že asi... je konec hodiny,“ rezignovaně volá matikář a my se hrneme ze třídy, která vypadá jako po výbuchu.

Je nejvyšší čas. Spěchám k širokému schodišti se třemi křídly. Dvě z nich vedou po stranách dolů na široké odpočívadlo v mezipatře, ze kterého se středem sestupuje do nižšího patra.

Musím se naklonit přes masivní kamenné zábradlí, abych viděl na dveře 2. B v přízemí. Na protější straně schodiště někdo stojí a stejně jako já se naklání přes zábradlí. Nepatrně pohnu hlavou, ale asi ne dost nenápadně.

Je to Anežka. Zvedá hlavu a dlouhé plavé vlasy ledabyly svázané do culíku se jí rozprostřou po rameni. Neuvěřitelně modré oči se upírají přímo na mě.

Tajím dech a nutím se nepohnout. Je to těžké, i když vím, že přes moje černé, jako noc temné brýle nedokáže prohlédnout. Dívá se pátravě, na okamžik se jí krabatí čelo, tázavě zvedá obočí. Odhaduje, jestli se na ni koukám?

Usmívá se, ale pak se ozývá rána a oba se otáčíme ke třídě v přízemí. Dveře se právě rozletěly a zevnitř vybíhají halekající druháci. Holky i kluci, je jich téměř půl na půl. Pátrám v hloučku dětí a konečně ho vidím, kluka se světlými kudrnatými vlasy.

Můj bráška Martin. Křičí jako všichni, natěšený na dlouhou přestávku na hřišti. S kamarády kolem ramen se tlačí s ostatními ven.

Když mizí z dohledu, úsměv mi mrzne na rtech.

Jak mohl čas tak rychle uběhnout? Jak se mohlo stát, že mému bráškovi bude už za dva týdny osm let? Za dva týdny! Anežce se ve tváři objevují slzy, oči schovává do rukávu. Také jejímu bratrovi bude osm. Za čtyři týdny. A já tuším, že za čtyři týdny její úsměv už nebude jako dřív.

Nic nebude jako dřív.

Dříve jsme ze školy chodili každý zvlášť, já sám a Martin se svými kamarády, ale poslední dobou na mě bráška čeká.

„Ahoj Péto, nechceš vzít tašku?“ nabízí se několik spolužáček a dlouho trvá, než se jich zbavím. Šouráme se ulicemi a povídáme si.

„Měl by sis vzít hůl,“ říká bráška.

„Bílá hůl je pro slepce, kteří nic nevidí, a já naopak vidím až moc dobře,“ namítám.

„Mamka to chce.“

„Dneska ne,“ vrtím hlavou. Dnes nám do řeči moc není, i když je speciální den. Ve škole jsme byli naposledy. Naši si berou dovolenou, máme čtrnáct dní volno a pojedeme k jezeru. Jindy bychom plánovali, co všichni tam budeme dělat, ale tentokrát ne.

„Nechci nikam jet,“ říká najednou Martin. Musel to v sobě už nějakou dobu dusit.

„Bude to super, půjdeme na ryby, budeme jezdit na kole a zase si uděláme výlet na hrad,“ odvádím řeč a nutím se do bezstarostného tónu.

„Nemyslím jezero, myslím potom.“

Co bude potom? Mlčím, zahýbáme za roh, proti nám jde skupinka starších dívek. Jejich pozornost je okamžitě upřená na mě.

„Chytni mě,“ říkám, bráška mě bere za loket a já začínám předstírat slepého. Vytahuji skládací slepeckou hůlku a v pravidelném rytmu s ní oťukávám chodník.

Cizí dívky na mě stejně nepřestávají koukat. Jsou všechny o hlavu vyšší než já, míří k nám a obklopují nás. Cítím ostrý pach levných voňavek smíchaný s potem. V dlani se mi objevuje Martinova ruka, pevně mě svírá.

„Co je mu?“ kýve hlavou největší z nich, robustní dívka s dvojitou bradou a rudými vlasy. Má hrubý, nedívčí hlas. „Slepý přece taky berou!“

Nic neříkám, ale cítím, jak se bráška klepe strachem.

Držím mu pevně ruku a doufám, že situaci zvládne sám. Nechávám volně spadnout bradu. Odkud se ty holky vzaly? Tlustá dívka mě prohlíží ze všech stran, ale pod brýle pevně přiléhající k mému obličejí vidět nemůže.

„Ať si sundá brejle!“ rozkazuje a ovane mě svým dechem.

Martin sebou škubne a mně zatrne. Nemůžu si sundat brýle! Tady venku na sluníčku bych přišel o oči. Otevírám pusku ještě víc a vyrazím ze sebe dlouhý neartikulovaný skřek. Bráška se konečně vzpamatuje.

„Brácha je autista!“

Dívky okamžitě ztrácí zájem.

„Proč jsi to neřek rovnou?“ oboří se na brášku a nechávají nás být.

Jdeme dál a já bílou hůlku neschovávám, trvá dlouho, než Martin znovu promluví.

„Co ta holka myslela tím, že slepé taky berou?“

Přemýšlím, co říct. O tomhle se nemluví. Ne s těmi, kteří odejdou. Když promluví, moje vlastní slova mě zradí.

„Myslela tím, že někteří slepí také odcházejí.“

„Slepí odchází, ale ty jsi neodešel. Proč?“ Martin zastavuje, oči má doširoka otevřené. Krčím rameny, protože nevím, doopravdy nevím a nezpomínám si, jaké to bylo, když jsem já sám měl osmé narozeniny.

„Nepamatuju si na to.“

„Kam odejdu?“

Mlčím, vyschlo mi v puse. O těchhle věcech se opravdu nemluví.

„Do světa... na zkušenou...“ uchyluji se k báchorce.

Kroutí hlavou.

„Holky říkaly, že už se nevrátím.“

Zatínám zuby, mám vztek na všechny rodiny, ve kterých jsou jenom dívky. Proč to říkají? Proč prostě nemůžou mlčet jako všichni ostatní?

„Co kdybych si něco udělal? Něco se zády, abych byl na vozíku. Jakub také neodešel.“

„Takhle to nefunguje. Jakub je postižený od narození.“

„Kdy se vrátím?“

Najednou jen stojím a mlčky na něho zírám. Protože ještě nikdy se nikdo nevrátil. „Třeba taky neodejdeš.“

„Slibuješ?“ ptá se Martin a v jeho toužebných očích se odráží moje bledá tvář. „Tak slibuješ?“

Chtěl bych mu to slíbit, moc bych chtěl. Ale nemůžu slíbovat nesplnitelné. A nechci svému bráškovi lhát, jako se někdy lže umírajícím. Držím v sobě maličkatou jiskřičku naděje, že dokud to neudělám, můj bráška neumře.

04

Máme velký starý dům se zahradou. Z ulice není skoro vidět, vchod zakrývají vzrostlé rododendrony a po zdi se pne až do prvního patra břechtan. Dveře jsou odemčené, neklamné znamení, že mamka je doma a čeká na nás. Jakmile jsme uvnitř, jako bychom se ocitli v minulosti. Tak starodávně působí vstupní hala našeho domu, ponurá, s okny zakrytými těžkými závěsy. Filtr na brýlích mi zesvětluje na úplné minimum, ale pod ním mám ještě jeden.

Jdeme po dřevěných, vrzajících schodech do prvního patra a vstupujeme do jídelny. Má okna na jih, je zalitá sluncem a filtr na brýlích se mi okamžitě ztmavuje. Jídelna je největší místnost v domě a vedou z ní dveře dál do domu. Napravo je obývací pokoj, koupelna a kuchyně a nalevo, s okny na východ, ložnice rodičů a dětský pokoj, který obýváme společně s bráškou.

Za naším pokojem je ještě jedna místnost, ale já ani Martin nevíme, co v ní je. Nesmíme tam, dveře zůstávají zamčené a klíč je tak dobře schovaný, že jsem ho ještě nenašel. Ale naši do tajné místnosti chodí, ze zahrady jsem několikrát viděl mamku, jak uvnitř myje okno. Ale přes záclony není do prvního patra vůbec vidět. Víme jen, že se na tajný pokoj nemáme ptát.

Mamka je doma a hned nás objímá. Brášku k sobě tiskne o něco déle, ale stejně se mi zdá, že přeci jen ne tak dlouho, jak by chtěla. S Martinem chystáme stůl na večeři, potom se vrací táta z práce a všichni usedáme ke stolu.

Nejdříve se jen tak mlčí a pak si naši začínají povídat o dovolené.

Sedím a nevěřičně poslouchám. Jak se teď mohou bavit o tak banálních záležitostech? Nesnáším řeči o ničem! Nenávidím předstírání, že se nic neděje. Je přece vidět, že mamka se trápí! Občas se neudrží a její krásná tvář se zkříví, odhalí vrásky, kterých jsem si dříve nevšiml, a přitom jsou hluboké, jako by je měla od nepaměti.

„Já nikam nechci,“ ozývá se najednou Martin.
„Snad bys nechtěl místo prázdnin chodit do školy?“ ptá se táta naoko legračně.

„Holky říkaly, že už se nevrátím.“

Táta mlčí, nasucho polyká. Je jako já. Také neví, co říct.

„Vrátíš se, jen nevíme kdy,“ říká mamka konejšivě.

„Kam odejdu?“ ptá se Martin.

„Odejdeš do světa a zase se vrátíš.“

Chce se mi křičet, celý se klepu a dýchám, jako bych zrovna doběhl. Rodiče po mně házejí varovnými pohledy. Nechci nechat brášku odejít! Nevrátí se! Nikdo se přece ještě nikdy nevrátil!

Táta vstává od stolu a přináší nějaké bonbony.

„Vezměte si, ale jen jeden.“

Martin si bere a potom si vezmu i já. Cucám bonbon a pomalu se tiším, můj dech se zklidňuje. Dívám se okolo. Naše jídelna, stůl a židle, na stěnách fotky z dovolených a rodinných oslav, dveře do tajného pokoje. Všechno je pořád stejné a stejné také zůstane. Jen můj bráška bude za dva týdny nadobro pryč.

05

Slunce dávno zapadlo, vyšly hvězdy, ale naštěstí dnes nesvítí měsíc. V našem pokoji je téměř naprostá tma a já si konečně můžu sundat brýle a protřít si otlačený obličej. Vidím jako ve dne, až na to, že všechno je šedé. Sedím na posteli a pozoruji Martina. Spí, klidně oddechuje, ale mně se nechce spát. Vytahuji si knížku a zkouším číst. Nejde to, slova na papíře vůbec nevnímám.

Ztrácí se úplně všichni. Všichni kluci bez rozdílu. Když jim je osm let, přesně v den jejich narozenin, jdou spát a pak zmizí, rozplynou se jako pára nad hrncem. Jako když člověk luskně prsty. A nikdo proti tomu ještě nikdy nic nezmohl. Zůstávají jen kluci s nějakým postižením mozku. Jako Jakub po mozkové obrně nebo autista David. Nebo jako já, ačkoliv podle mnohých jsem vlastně úplně zdravý. Až na oči.

Mám extrémní světloplachost. Moje oči nesnáší světlo, a přitom si dokážu číst i ve tmě, ve které ostatní lidé nerozeznají ani špičku vlastního nosu. A tam, kde ostatní vidí normálně, musím nosit brýle, co vypadají jako svářečské. Samy se ztmavují podle intenzity světla, ale pod nimi je ještě jedno takřka úplně černé sklíčko, filtr, který si ovládám sám. Svoje brýle můžu sundat jen doma, když je úplná tma.

Zkouším si vzpomenout na zážitky, když mi bylo osm let, ale nejde mi to. Jako by všechny události kolem mých narozenin byly zahalené v mlze. Copak se tehdy nic nestalo? Copak všichni věděli, že neodejdu? Nevzpomínám si na oslavu, ani si nevybavuji dárky, které jsem tehdy dostal. Dávám si na oči masku, ale nemůžu usnout. Převaluji se dlouho do noci. Probuzení mi připravuje šok.

Bráška není ve své posteli!

Vyskakují, běžím do ložnice a už zdálky ho slyším. Musel vlézt k rodičům ještě v noci. Teď tam leží a povídají si. Opatrně do pokoje nakukují.

„Umřu?“ ptá se Martin.

„Ne,“ říká mamka se smutným úsměvem a hladí brášku po vlasech. Tajím dech, aby mi neuniklo jediné slovo.

„Kam teda půjdu?“

Mamka krátce vzdychá, bere ho za ruku a konejší, mluví pomalu a klidně. „To nevíme. Někam daleko.“

„Jak teda víte, že neumřu?“

„Ten, kdo tohle dělá, má velikou moc. A kdyby chtěl, mohl by nás odnést všechny a hned. Ale neudělá to. A proto si myslím, že to všechno má nějaký jiný smysl. Nevíme jaký. Ale můžeme doufat, že se zase vrátíš.“

„A to ti někdo řekl?“

„Ne, ale věřím tomu.“

„Jako když lidé věří v boha?“ domáhá se bráška vysvětlení nevysvětlitelného.

„Je to podobné...“

„Bojím se...“ Martin začíná plakat. Překonávám touhu vběhnout do ložnice a oba obejmout.

„Já se také bojím,“ ozývá se sotva slyšitelný maminčin hlas. „Ale ať už půjdeš kamkoliv, budu tady na tebe čekat.“

„To jdu k bohu?“

„Někteří lidé věří v boha, ale já věřím,“ říká a marně se snaží zkrotit poskakující hlas, „že se zase všichni vrátíte.“

Zoufale zatínám zuby, zrychluje se mi dech. Jak může Martinovi takhle lhát? Jak tomuhle může věřit? Jak vůbec může kdokoliv věřit v cokoliv? Nechápu to. Je to tak zbabělé! Nic nedělat, jen věřit, že... že...

Někteří lidé věří, že kluci odcházejí k bohu. Nebo k Ježíšovi do nebe. Ale jiní tvrdí, že tahle cesta vede jenom do pekla.

Už zbývá jen pár dní. Běží jako splašené, dovolená je pryč, jako by nikdy nebyla, a my jsme zpátky. Přijíždí příbuzenstvo. Babička s dědou a také strýc a teta, jen malé sestřenice nechali doma.

Oslava je dva dny předem. Bráška dostává obrovskou stavebnici. Jindy bychom se hádali, kdo bude stavět, a tahali se o kostičky, ale teď ne. Sedím a v hromadě dílků hledám ty správné, které podávám bráškovi. Je podivně klidný, dlouho se na nic nezeptal. Říkám, že potřebuji lépe vidět na návod a sedám si naschvál tak, abych se ho dotýkal.

A pak je večer, sedíme u večere a téměř se nemluví. Bráška je klidný a bere si zase bonbon, ale já nechci.

V noci se dlouho převaluji, pak upřeně koukám na brášku. Za dvacet čtyři hodin už tady nebude. Vstávám, jdu k němu a dívám se, jak dýchá.

„Nepustím tě. Nenechám tě odejít!“ říkám. Teprve nad ránem se mi podaří usnout.

Celý den jsem jako na trní. Pozoruji maminku, její oči jsou rudé od pláče a nevyspaní. Víím, že pláče, přestože se snaží přede mnou nedat nic znát.

Proč něco neudělají? Jsou přeci dospělí! Říkají, že je to nevyhnutelné. Když vidím ty bezradné, odevzdané obličejy, chce se mi křičet. *Udělejte něco! Nějak tomu zabraňte!* Ale nevydám ze sebe ani slovo. Copak jim můžu něco vyčítat?

Po večeri se jdeme s bráškou umýt. Dnes bude spát v ložnici rodičů. Když ho ukládáme do postele, přes slzy nevidím a pak už ani brečet nemůžu. Ať si pro něho přijde cokoliv, já ho nedám!

V domě se zhasíná, nastává noc a my sedíme v ložnici.

Jsem rozhodnutý neusnout. Sedám si co nejbližší k bráškovi a chytám ho za ruku. Spí tak tvrdě, že se ani nepohne. Svírám mu ruku nejvíce, co to jde. Udržím ho,

i kdyby to mělo sebrat nás oba. *Slibuji, bráško, že já tě samotného nepustím!*

Minuty letí jako splašené.

Musel jsem usnout, zdá se mi sen. Pohybuji se temnými chodbami, jsem podivně lehký, skoro jako bych se vznášel. Jsem někde v podzemí, možná ve sklepení hradu, který jsme navštívili o prázdninách. Procházím chodbami, v dálce slyším podivné rychlé dunění. Jsem u schodiště, stoupám, vidím odlesk světla. Něco mě nutí zrychlit. Spěchám nahoru...

Najednou se sen mění. Ležím ve své posteli, ale určitě ještě spím, protože kousek od mé postele se vznáší něco divného. Duhová, pulzující koule velikosti tenisového míčku. Září, ale nejsem oslněný, i když brýle nemám. Vstávám, abych lépe viděl. Po obvodu koule se cosi vlní, věc připomíná křídla či snad ploutve čeřící vodu. Natahuji ruku, ale objekt se vzdaluje. Jdu za ním, vycházím z pokoje do jídelny a sleduji mihotající se paprsky. Jako by mě lákaly, vedou mě okolo stolu ke dveřím do ložnice rodičů. Sleduji vznášející se věc jako uhranutý - ve snu člověk nemá vlastní vůli - a potom jsem uvnitř.

Všichni spí, vidím mámu a tátu u postele, i ostatní dospělí v křeslech okolo. Jen brášku chvíli hledám, než ho spatřím ležet uprostřed lůžka rodičů. Světelný průvodce se zastavuje přímo nad ním a nyní tepe klidným, příjemným světlem. Náhle zhasíná, mizí a mně trvá jeden nádech a výdech, než si uvědomím, že tohle není sen. Musel jsem usnout a naši mě přenesli do mé postele.

Hrůza mi svírá hrdlo. Nejsem schopen se ani nadechnout, natož něco udělat, vykřiknout, vrhnout se vpřed.

Z ničeho nic, jako by vyrostl z postele, se u Martina objevuje bílý stín, vzápětí druhý a třetí. Míhají se, roztahují se a spojují, splývají v jeden a brášku celého zakrývají. A potom, dříve než stačím mrknout, jsou stíny pryč a postel je prázdná, pokrývka leží volně, jako by pod ní nikdy nikdo nebyl.

Bráška je pryč! Lapám po dechu a pak řvu a řvu a ostatní se probouzejí, chytají mě a já pořád křičím. Náhle cítím krátké píchnutí a potom už je jenom tma.

Bolest je strašná, teď o něco menší než v momentě, kdy jsem si nedovedl představit, jak život půjde dál bez Martina. Dny trávím v pracovně v přízemí, protože sem návštěvy nechodí. Nechci s nikým mluvit. Bojím se doby, kdy budu muset zpátky do školy.

Stěny pracovny jsou do posledního místečka zaplněné policemi s knihami, v rohu stojí těžký psací stůl se zásuvkami a uprostřed místnosti je nízký kulatý stolek se skleněnou deskou a dvě vysoká polstrovaná křesla. Okna jsou zatemněná. Uvnitř panuje taková tma, že mi stačí jen obyčejné černé brýle.

Sedím v jednom z křesel a koukám do knížek. Už mi nikdo nebrání číst knihy z vrchní police. Knihy o odcházení. Čtu jednu za druhou, ale otázka „Proč?“ nemá uspokojivou odpověď.

Z haly se ozývá tlumený hovor následovaný krátkým zaskřípáním kliky.

Do pracovny nakukuje táta.

„Máš návštěvu,“ říká klidně a mě zaplavuje vlna odporu. Nechci s nikým mluvit!

Slyším otce, jak někoho posílá dovnitř, a dál umíněně koukám do tlusté knížky. Nikoho tady nechci!

Dveře se zavírají, ale dotýčný zůstává u dveří. Něco mě nutí zvednout hlavu.

Anežka.

Poprvé po několika dnech mi těžkne dech a zrychluje se tep.

Stojí na prahu místnosti a napíná oči do tmy, v rukou má dlouhou krabici s mašlí. Chvilku jí trvá, než se rozkouká, pak pomalu kráčí směrem ke mně, každý její krok je doprovázený vrzáním podlahy.

Okamžik nerozhodně stojí, na druhý pokus nahmatá opěradlo vysokého křesla naproti mně a sedá si na jeho okraj.

Nic neříkám, jen na ni zírám a ani se nehnu. Má na

sobě docela pěkné modré šaty a bílé punčochy s bílými botami. Vlasy sepnuté sponkami má ozdobené modrými květinami. Dívá se přímo na mě.

Čeká, jestli něco řeknu?

Nervózně svírá krabici a potom se snaží rozvázat stuhu. Jen po hmatu jede po stužce a chvilku zápasí s uzlem na mašli. Když se jí daří ho rozplést, sundává víko od krabice a vytahuje obrovskou svíci. Staví ji na stolek vedle nás. Svíčka je zdobená modrými květy a Anežka s ní otáčí, dokud ke mně není obrácen velký kříž.

Svíce odevzdání, za brášku.

Dál sedím a dívám se, jak Anežka vrací stuhu do krabice, na vrch přiklápí víko a vše odkládá na stolek vedle sebe.

Potom se mračí, ve tmě místnosti mě asi sotva vidí. Chtěl bych něco říct, ale nevím co. Napadají mě jen samé hloupé věty a zbytečná slova.

Anežka vstává, otáčí se k odchodu.

Rychle se zvedám z křesla, ale v hlavě mám úplné prázdno.

Anežka zastavuje, váhá. Najednou udělá krok ke mně, pak druhý, třetí. Je tak blízko, že by se mě mohla dotknout. Zírá na mě, zorničky má ve tmě rozšířené. Jenže její krásné oči se neusmívají. Volají o pomoc. Ale tady nikdo pomoci nedokáže.

Náhle zvedá ruce, její prsty se letmo dotýkají mé tváře. Tajím dech, Anežka mi sundává brýle.

Zavírám oči, musím, držím víčka pevně sevřená. Vnímám její přítomnost a cítím sladkou vůni. Vše trvá jen krátce a já si představuji, jak se kaboní, že mi nemůže pohlédnout do očí. Podlaha vrže, brýle se slabým cinknutím dopadají na skleněnou desku stolku, kroky se vzdalují.

Poprvé za těch několik dní cítím, že zase žiju. Srdce mi tluč v hrudi a nechci, aby to hned skončilo.

Klika u dveří zaskřípe. Chci promluvit, nějak ji zadržet, a tak vyhrknu první věc, co mě napadá.

„Viděl jsem je!“

Stále mám zavřené oči a představuji si, jak stojí u dveří, napůl otočená do místnosti, ruku na klíce a obočí tázavě zvednuté. Napíná všechny své smysly do tmy, čeká, zda řeknu víc, jestli něco vysvětlím.

„Viděl jsem přízraky, které mi odnesly brášku.“